

На подальших етапах органогенезу рослин відбувалося поступове зменшення поширеності хвороби, спричинене метеорологічними умовами того періоду. У фазу колосіння – цвітіння поширеність становила 12 %, а розвиток — 5,3 %. Поширеність хвороби у фазу наливу зерна становила 10 %, при розвитку — 4,3 %.

УДК 632.485.2:633.11«324»

В. П. Туренко, д-р. с.-г. наук, професор

А. М. Польова, магістрант

Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва

ПОШИРЕНІСТЬ І РОЗВИТОК БУРОЇ ЛИСТКОВОЇ ІРЖІ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ У ЛУГАНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Серед найважливіших зернових культур озима пшениця за посівними площами посідає в Україні перше місце і є основною продовольчою культурою, але існують чинники, які стримують одержання високих урожаїв. Одним із таких чинників є хвороби, втрати від яких можуть сягати 15–32 %.

Метою наших досліджень було вивчення поширеності та розвитку бурої листкової іржі. Для досягнення поставленої мети було сформульовано завдання: виявити та визначити найпоширеніші інфекційні хвороби у посівах озимої пшениці; вивчити залежність між метеорологічними умовами вегетаційного періоду та інтенсивністю поширеності і розвитку хвороби; оцінити стійкість сортів озимої пшениці до бурої листкової іржі на сортах Подолянка, Чорнява та Богдана; установити ефективність застосування фунгіцидів у захисті від бурої листкової іржі.

Дослідження проводили у 2014–2015 рр. в ПСП «Дніпро» Білокуракинського району Луганської області за загальноприйнятими методиками.

Нами встановлено, що у посівах озимої пшениці впродовж вегетації домінувала бура листкова іржа.

Проведеним скринінгом стійкості сортів озимої пшениці у фазу виходу в трубку до бурої листкової іржі встановлено: найменшу ураженість озимої пшениці було відмічено на сорті Чорнява, поширеність хвороби становила 13 %, розвиток хвороби — 0,25 %. На відміну від сорту Чорнява, середня

поширеність хвороби на сорті Подолянка становила 30 %, на сорті Богдана — 43 %, розвиток хвороби — 4,5 і 2,0 % відповідно.

Установлено залежність між метеорологічними умовами вегетаційного періоду та інтенсивністю поширеності і розвитку хвороби. Максимальну ураженість озимої пшениці бурюю листковою іржею було відмічено у фазу виходу в трубку за середньодобової температури повітря 19,4 °С, вологості повітря 56 % та 5,3 мм опадів за декаду при ГТК — 0,3.

Доведено, що ефективним заходом захисту озимої пшениці від бурюї листкової іржі є обприскування посівів у фазу виходу в трубку фунгіцидом Альто Супер 330 ЕС з нормою витрати 0,5 л/га. Після застосування фунгіциду поширеність хвороби становила 1,4 %, розвиток хвороби — 0,06 %, тоді як на контролі поширеність хвороби становила 43 %, а розвиток — 2 %.

УДК [633.11:632.75](567)(470.325)

Хади Мерза Хамза Хади, аспірант

Технический колледж Аль-Мусайиб Технического университета Аль-Фурат

Аль-Аесат, г. Вавилон, Ирак

А. В. Присный, д-р биол. наук, доцент

Белгородский государственный национальный исследовательский университет

г. Белгород, Россия

ЗЛАКОВЫЕ ТЛИ В РАЙОНАХ ПЕРВИЧНОГО И ВТОРИЧНОГО АРЕАЛОВ ПШЕНИЦЫ (СРЕДНИЙ ИРАК И ЮГ СРЕДНЕРУССКОЙ ЛЕСОСТЕПИ)

Современный ареал культурной пшеницы превосходит ареалы любого другого возделываемого вида культивируемых растений. Обширные ареалы имеют и насекомые, вредящие пшенице. Несмотря на то, что многие регионы характеризуются существенными специфическими особенностями энтомофауны, видовой состав потребителей пшеницы на аридных, семиаридных и смежных с ними территориях весьма однообразен. В определенной мере это относится и к «злаковым» тлям, жизненные циклы которых обозначаются как полные («двудомные» или «однодомные») и неполные. Фауна, биология и экология злаковых тлей остаются недостаточно